

İnternet'den ve sosyal ağlardan korkmayın, Onu Ciddiye Alın !

Sayın Milletvekilim, Sayın Bşakanım, Sayın Rektörler, Sayın Konuklar, Sayın katılımcılar, Sayın basın mensupları, ve bizi internetden izleyen netdaşlarım, hepimiz 17. İnternet Konferansı açılış törenine hoş geldiniz, hepimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bu konferansın gerçekleşmesinde emeği geçen herkese, Konferans Yürütme Kurulu ve İnternet Teknolojileri Derneği adına teşekkür etmek istiyorum. Başta ev sahibimiz, Anadolu Üniversitesine'ye sayın rektörümüzün sahsında teşekkür ederiz. Sponsorlarımıza teşekkür ederiz.

Bildiri veren, panele katılan, seminer veren, oturum yöneten aktif katılımcılara ve dinleyicilere, izleyicilere çok teşekkür ederim. Yerel organizasyonu yapan, canlarını dişlerine takıp gece gündüz çalışan, en başta Nezih Orhon ve Ebru Baranseli hocalarımıza, tüm İletişim Bilimleri Fakültesine mensuplarına çok teşekkür ederiz.

Bu konferans fikri Türkiye İnternetinin emekleme günlerinde 1995 baharında yurt dışının 64K, iç hatların 9.6 veya 19.2K olduğu günlerde, daha 2 Mbitlik omurga hayal edilirken, ortaya çıkan çalkantıyı azaltmak, paydaşları bir masa etrafında toplamak, ve ortak akıl oluşturmak amacıyla ortaya atılmıştı . Epey uğraştıktan sonra, Bilkente ilk konferansta anlaştık.

17 Kasım 1995de, Konferansın ilk günü Bilkentin 800 kişilik Konser salonu dolmuştu. İlk konferans, o gün İnternetle ilgili tüm kesimleri bir araya getirdi. Amacımız, Türkiye İnternetine ivme vermektir. Bilgi ve deneyim paylaşımı sağlamak, sorunlara çözüm aramaktır. Toplumun ve siyasetin dikkatini çekmektir. Bu konferans dizisi Ankara-İstanbul arasında gitti geldi, bu siyaset ve kamu ile iş dünyası dengelemek içindi. Geçen yıl ilk defa, Ankara-İstanbul dışına İzmir'e gittik, bu sene de Eskişehirdeyiz.

Türkiye İnterneti çok büyüdü, büyük oyuncular ve iş dünyasını bu konferansa pek çekemiyoruz. Ama, biz hala, bu konferansın, internetle ilgilenenlerin buluşma noktası, sorunların tartışıldığı bir platform, ortak aklın arandığı bir ortam olmasını arzuluyoruz. Bu konferansın, internet konusunda, topluma entelektüel liderlik etmesi arzumuzdan ve çabamızdan vazgeçmedik. Ana sorunların ülkenin gündemine taşınması, o sorunlar için alternatif çözüm arayışlarına ortam sağlama amacı hala geçerli.

İnterneti Nasıl Algılamalı ?

İnternet artık hepimiz için yaşamın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir; ve yaşamı köklü olarak değiştirmektedir. Bu konferansı düzenleyenler olarak, interneti, insanlığın yeni toplum biçimi olduğunu düşündüğümüz, Bilgi Toplumunu oluşturan araç ve kavramların temsilcisi olarak görüyoruz. Sanayi devrimi insanın kol gücünü çokladı, onun etkin kullanımını mümkün kıldı. İnternetin temsil ettiği devrim ise, insanın beyin gücünü çokluyor, onun ürünlerinin paylaşılmasını,

yeniden üretilmesini kolaylaştırıyor. İnternet Bilgi Toplumun taşıyıcısı, ön modeli, katalizörü konumunda. Bireyi özgürleştiriyor, güçlendiriyor. Kitlelere örgütlenme ortamları sunuyor, onları güçlendiriyor. Hiyararşik yapıları kırmaya başlıyor. Bu değişimler köklü değişimlerdir. Nasıl sanayi devrimi sancılı olduysa, Bilgi Toplumuna dönüşüm de uzun ve sancılı olacaktır. İnternet dünya üzerinde 2.4 milyar insanın katıldığı bir paylaşım, öğrenme, üretim ve eğlence ortamıdır. İnternet, sektörleri yeniden yapılandıran, meslekleri değiştiren, kamu yönetimi, demokrasi, hizmet ve ticareti yeniden tanımlayan devrimsel bir gelişmedir. Birbirlerini hiç görmeyen insanlar, insanlığın ortak mülkiyeti için ürünler geliştirmekte; özgür yazılım, açık erişim, açık ders malzemeleri, açık bilim, açık tıp, açık biyoloji gibi projeleri hayata geçirmektedirler.

Dünya Nerede, Türkiye Nereye Gidiyor ?

İnternetin boyutları konusunda bir kaç rakam verirsek: 2.4 milyara yakın insan internet kullanıcısı. İnternete kayıtlı bilgisayar sayısı 908 M(Milyon). 625 M web var. 140M'sı uluslararası, toplam 240M kadar alan adları var. Blog ve video sayısının yüz milyonlar ölçüsünde olduğunu biliyoruz. Google artık sayfa sayısı vermiyor, ama 2008 de 1 trilyon URL'e ulaştığını açıklamıştı. Facebook milyarı aştı, twitter 500, LinkedIn 170, wordpress 57 M blog var. Türkiye'ye gelince 16-74 yaş grubunda kullanım %47, Erkekler %58, Kadınlar %37, bu kırsal kesimde %26, % 37, % 16 düşüyor. İnternete kayıtlı bilgisayar 7milyon rapor edildi. TR altında 315 bin alan adı var. Yurt dışında da 1.225M civarında var . Kabaca değerlendirirsek; dünya ortalamasını yakaladık ama, Avrupa ortalamasını yakalayamadık.

Uluslararası indekslere durum, parçalı bulutlu; çoğunlukla bulutlu. İTU indekslerinde durum: ICT gelişmede 69/155, beceride 68/155, internet kullanımında 73/177, sabit geniş bant 61/177, mobilde 75/177.; Avrupa içinde 36/37 durumdayız (Arnavutluğu geçtik). Fiyat sepetinde ise 65/161, bu sabit telefonda 81/161, GSM de ise 97/161; Avrupada ise bazı Balkan ülkelerini geçerek 31/38 konumdayız. Dünya ekonomik formu indeksinde uzunca bir dönem geriledik; bu sene indeksi değiştirdiler, 70'lerden 52'ye sıçradık. Yine Dünya Ekonomik Forumunda Rekabet indeksinde bir sıçrama yaparak 59 dan 43'e sıçradık. Ama, WIPO ve INSEAD'ın ürettiği İnovasyon indeksinde 65'den 74'e geriledik. Birleşmiş Milletlerin e-devlet indeksinde 80/192 konumdayız. BM de insnai sermayede 107, telekom altyapısında 80, e-katılımda ise 127 sıradayız. İnsani gelişme, demokrasi, basın ve ifade özgürlüğü, ve toplumsal cinsiyet indekslerinde çok kötüyüz; 90+, 124/135 gibi. Son OECD genişband raporunda sonuncuyuz. Bilişim bilgi ve becerisini ölçen indekslerde de 70'in üzerindeyiz.

Finans sektörümüz internet işinde oldukça başarılı. Maliye, Sağlık, Adalet sisteminde önemli projeler var. E-devlet hizmetleri sunumunda Avrupa ortalamasının üstündeyiz. Büyük özel sektör interneti oldukça iyi kullanıyor. Okullar için Fatih Projesi gündemde. Üniversitelerimiz, internetle yaşamaya alıştı; süreç işliyor. Bakanları kapsayan bir icra kurulumuz var, hatta bilim, teknoloji ve sanayi bakanımız da var. Silikon vadisine Steve Job, Bill Gates olmak üzere 10 girişimci gencimizi gönderiyoruz.

Türkiye Gemisi Rotasını Bilgi Toplumuna henüz döndüremedi!

Bütün bunlara rağmen, ülkede Bilişim, Bilgi Toplumu konularında bir dağınıklık söz konusu. Ülkemizde planlı, sistematik, kapsamlı bir Bilgi Topluma yönelik olduğunu söylemek mümkün değil. 2006-2010 kapsayan Bilgi Toplumu Stratejisi ve Eylem Planı vardı, yenisi için hala çalışılıyor. Türkiye gemisinin rotasını bilgi toplumuna döndürecek boyutta yapılanma, program, ve çaba yok. Arada bir söylenen iyiniyetli, parlak sözler, başlayan bir çok proje bu gerçeği değiştirmiyor. En başta, yeterli kapsamda siyasal sahiplenme ve örgütlenme olduğunu söylemek zor. Vaktinin yarısını, 1/3'ünü buna ayıran bakan, müsteşar ve genel müdür düzeyinde kimse yok. Bilgi Toplumu çalışmalarını koordine edecek kapasitede bir yapılanma yok. Yapılanma olarak, Bilgi Toplumu Dairesi, Başbakanlık e-devlet grubu, Türksat, BTK, Sanayi Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı var. Bunun bir Parlamento ayağı yok. Sivil toplumu, özel sektörü, üniversiteyi ve basını işin içine çekecek, ortak akli arayacak, saydam ve katılımcı, felsefe, kadro ve yapılar yok.

Bilgi Toplumu Eylem Planı Bilgi Toplumunu değil, e-devleti hedefliyordu. Hedef, emek yoğun bir ekonomiyi ve kırsal ağırlıklı bir toplumu, bilgi yoğun bir ekonomi ve toplumsal yapıya dönüştürmek olmalıdır. Farklı disiplinlerden uzmanları barındıran, esnek, bağımsız, inisiyatif alabilen bir yapı gerekir. Türkiye'yi Bilgi Toplumuna taşıyacak kadroları yetiştirmeye yönelik çalışan bir programımız ve politikalarımız yok, ve var olan kadroları kamuda tutacak insan kaynakları politikalarımız sorunlu. Serbestleşme mevzuat olarak tamam ama, pratikte ağır aksak ilerliyor; istatistikler fiili tekelin devam ettiğini gösteriyor. Türkiye İnternetinde bir yavaşla görüntüsü var . ADSL abone sayısı artıyor. Fiyatların göreceli pahalı olması, ve gelir dağılımında bozukluklar, böyle bir olasılığı gündeme getiriyor.

İnternetden ve Sosyal Ağlardan Korkmayın, onları ciddiye Alın!

Bu konferans, 3 gün 6 paralel salonda sürecek. 12 Panel, 22seminer, 5 başarı öyküsü, 8 atölye ve 14 bildiri oturumu olmak üzere toplam 61 oturum yapılacaktır. Fatih projesi, çok önemli, çok maliyetli ve riskli bir proje. Fatih oturumlarında projenin mevcut durumu, ve pilot çalışmanın değerlendirilmesi, ve öğretmen eğitimi üzerinden duracağız. Projenin özgürlük ve toplumu aydınlatma, etkileşim boyutlarının endişe verici olduğunu belirtmek isterim.

Sosyal Ağlar ve Yeni Medya konferansın en ağırlıklı konusu. Ülkeler, kurumlar ve bireyler için bugün internetde olmamak gibi bir seçenek yok artık. Özellikle iş dünyası ve kurumlar için mesele iş süreçlerin internetle uyumlu olması, onların yeniden tanımlanmasıdır. Aynı şekilde, dünya ile rekabet etmek isteyen kişi ve kurumların, web 2.0/3.0'ı görmezden gelmek, sosyal ağlarda olmamak gibi bir lüksü yok. Halkla ilişkiler, reklam, tanıtım, mezun ilişkileri, örgütlenme, siyaset sosyal ağlara taşındı. Bir Sosyal Ağdan sorumlu kişi, kurumu, kurumsal iletişimi ve sosyal ağları bilecek yetenekli bir eleman olmak zorundadır; bu konularda acemi biri ciddi zarar verebilir.

Okullarda bilişim eğitiminde ciddi sorunlar var. İlk 12 yılı düşünürsek, temel eğitim seçmeli hale gelmiş, medya okuryazarlığı de seçmeli halde. ACM lise fen kolunda bir öğrencinin 6 bilgisayar bilimi dersi almasını öneriyor; bu kültür derslerin ötesinde. Öğrencilerimize, bilgisayar/bilgi okur yazarı dışında, etik, güvenlik, estetik ve temel programlama kavramlarını öğretmeliyiz. Medya/Bilgi okuryazarlığı 2 oturumda tartışılacak.

Eğitim seminerleri arasında özgür yazılım temelli olanlar ağırlıkta. LKD ve PHP grubunun seminerleri, hem bireysel kullanıcıya, hem kurumsal kullanıcıya hem de kendini geliştirmek isteyen bilişimceye hitap eden parçaları var. Pardus, Linux ve özgür yazılım ülkemiz için, güvenlik, tasarruf, istihdam, rekabet ve bilişimci yetiştirmek için önemlidir. Özgür yazılım dünya üzerinde çok geniş bir insan ağının imece usulüyle ürettiği ve insanlığın ortak mülkiyetinde olan yazılımlardır. Dünya üzerinde 325 bin civarında özgür yazılım projesi devam etmekte, bu projelerde 3 milyonu aşkın geliştirci katkı vermektedir.

İnternet Yasakları ve wikileaks hakkında birkaç şey söylemek istiyorum. Ülkemiz 4 yıldır, 5651 nolu yasa yoluyla, tabir caizse, "İnternetle Savaşıyor". Şunu kısaca söylemek isterim. 5651'in getirdiği yapı, demokratik hukuk devletinde kabul edilemez bir Hukuk Faciasıdır. Demokratik bir ülkede, bir idari yapı, insanların özgürlüklerini kısıtlayamaz. Bu filtre uygulaması ile daha kötü bir hal aldı. Şimdi de Phorm ile izleyiciler çıktı başımıza.

Filtre haktır, ama devlet yaparsa sansürdür.

Çocukları koruma konusunda bir anlaşmazlık yok. Sorun bunun nasıl yapılacağı. Her yurttaşın, kendi bilgisayarında kendi keyfince filtre koyması, ya da kafasına filtre koyması, kendi doğal hakkıdır. Devlet, uygun yazılımlar dağıtır, yarışmalar açar, devlet ve sivil toplum listeler hazırlar. Ama, devletin ben kendi başıma gizli bir liste hazırlarım, bunu kimseyle paylaşmam ve tartışmam, yasal olabilir ama, meşru ve hukuki olamaz. Hoşgörü, diyalog ve yönetim içinde insan odaklı çözüm aramalıyız. Saydam ve katılımcı yapılarla, ifade özgürlüğü ekseninde sorunu çözmeliyiz.

Bütün dünyada devletler, interneti zapturapt altına almak istiyorlar, ama kitleler daha açık bir toplum istiyorlar; saydamlık, hesap verilebilirlik, yönetime katılma, ve refahtan pay istiyorlar. Bunu kamu yönetiminden istedikleri kadar, tüm kurumlardan istiyorlar. Wikileaks'i dünya yurttaşlarının gerçekleri öğrenme, saydamlık talebi penceresinden bakmak gerekir.

İnternet, sosyal ağlarla, yeni medyayla, kitlesel projelerle, pek çok insanı tedirgin ediyor. Biz diyoruz ki, İnternet'den Korkmayın! Onu öğrenin! Olanaklarını ve olası risklerini öğreninin. İnterneti kendinizi geliştirmek, işinizi geliştirmek, daha iyi yapmak, daha iyi dünya vatandaşı olmak için kullanın. Nasıl elektriği, telefonu kullanıyorsanız, interneti de aynı ölçüde doğal, yaşamın bir parçası olarak kabul edin. Kendinizi özgürleştirmek, yenilemek için kullanın. Demokrasiyi geliştirmek, bir yurttaş olarak katkınızı göstermek için kullanın, toplumsal katılım ve denetim için kullanın.

Biz, İnterneti çok önemsiyoruz. Bu konferansları da genelde interneti, özelde Türkiye internetini tartışacak, toplumun gündemine koyacak, ve ülkemizin gelişmesine katkı verecek bir platform, ortak akıl için bir ortam olarak tutmaya çalışıyoruz, çalışacağız. İnternet konferansını, ülkenin Bilgi Toplumu ve e-devlet çabalarının gözden geçirileceği, geri besleme yapılacağı bir dost ortamı yapmak istiyoruz.

Bu hedefe ulaşmada bugüne kadar istediğimiz başarıyı elde edemedik ama bu davet bizim! Katkı veren herkese tekrar teşekkür eder, başarılar dilerim.

İnet-tr YK Adına

Mustafa Akgül

7 Kasım 2012